

Ruskon kunnan lausunto Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmasta 2027–2029 ja palveluverkkovisiosta 2027–2037

1. Johdanto

Ruskon kunta on tarkastellut palveluverkkosuunnitelmaa 2027–2029 ja palveluverkkovisiota 2027–2037 yhtenä kokonaisuutena. Palveluverkkosuunnitelma turvaa lähivuosien palvelutuotantoa, kun taas palveluverkkovisio linjaa hyvinvointialueen palveluverkon pitkän aikavälin kehittämistä ja luo perustan myöhemmille palveluverkkoa koskeville ratkaisuille.

Ruskon kunta pitää palveluverkkosuunnitelmaa kokonaisuutena onnistuneena ja hyvin valmisteltuna. Suunnittelukaudelle 2027–2029 ei esitetä Ruskon kannalta merkittäviä palveluverkon heikennyksiä, ja suunnitelman tavoitteet palvelujen laadun, integraation ja henkilöstön saatavuuden vahvistamisesta ovat perusteltuja.

Palveluverkkovisio sisältää kuitenkin useita Ruskon kannalta merkittäviä pitkän aikavälin linjauksia, joiden vaikutuksia ei vielä voida arvioida kokonaisuudessaan. Erityisesti Raision uuden sote-keskuksen toteuttamiseen liittyvät ratkaisut sekä ikääntyneiden palvelurakenteen uudistaminen vaikuttavat olennaisesti myös Ruskon tulevaan palveluverkkoon. Näiden osalta jatkovalmistelussa tulee tehdä kuntakohtainen vaikutusten arviointi tiiviissä yhteistyössä asianomaisten kuntien kanssa.

Ruskon kunta korostaa lisäksi, että hyvinvointialueen palveluverkkoa tulee tarkastella osana kuntalaisten kokonaispalvelua. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysterveystoimien palvelut sekä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut muodostavat yhdessä kokonaisuuden, jonka toimivuus ratkaisee palvelujen vaikuttavuuden ja kuntalaisten hyvinvoinnin.

2. Ruskon kannalta keskeiset palveluverkkoratkaisut

Raision uuden sote-keskuksen vaikutukset Ruskon palveluihin

Ruskon kunnan näkökulmasta palveluverkkovision merkittävin yksittäinen linjaus on se, että useiden palvelujen tuleva järjestäminen sidotaan Raision uuden sote-keskuksen toteuttamiseen. Tämä koskee erityisesti Ruskon sote-aseman tulevaa palvelutasoa sekä suun terveydenhuollon palveluverkkoa. Vision perusteella Ruskolle arvioidaan jatkossa tarvittavan vähintään sote-pistetason palvelut, mutta asiakirjasta ei vielä ilmene, mitä tämä käytännössä tarkoittaisi tai miten palvelutaso muuttuisi nykyisestä.

Ruskon kunta pitää myönteisenä, että nykyiset palvelut säilyvät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti vuosina 2027–2029. Samalla kunta katsoo, että palveluverkkovision

jatkovalmistelussa tulee arvioida Raision uuden sote-keskuksen vaikutukset koko läntisen Turun seudun palveluverkkoon ennen Ruskoa koskevia ratkaisuja. Arvioinnissa tulee huomioida erityisesti palvelujen saavutettavuus, kasvavien kuntien väestökehitys, asiakasvirrat sekä palvelujen kokonaisvaikuttavuus.

Rusko on kasvava kunta, jonka väestökehitys poikkeaa useista saman palvelualueen kunnista. Kunta pitää tärkeänä, että palveluverkon jatkovalmistelussa arvioidaan myös yksittäisten kasvukuntien palvelutarpeita eikä ratkaisuja tehdä pelkästään alueellisten keskiarvojen perusteella.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen saavutettavuus

Ruskon kunta pitää lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittämisen painopisteitä perusteltuina. Erityisen tärkeää on, että palvelut muodostavat toimivan kokonaisuuden neuvolapalvelujen, opiskeluhuollon, mielenterveyspalvelujen, perhekeskustoiminnan sekä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelujen kanssa.

Palveluverkkosuunnitelmassa esitetään alakouluikäisten lasten psykiatristen sairaanhoitajien vastaanottojen keskittämistä perheneuvoloihin. Ruskon osalta tämä tarkoittaisi palvelujen siirtymistä Raisioon. Muutoksen vaikutuksia tulee arvioida erityisesti palvelujen saavutettavuuden, oikea-aikaisen tuen sekä koulujen, perheiden ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön näkökulmasta.

Ruskon kunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut säilyvät aidosti matalan kynnyksen palveluina. Mikäli vastaanottoja keskitetään, tulee samalla varmistaa riittävät jalkautuvat palvelut ja toimivat yhteistyökäytännöt kuntien kanssa.

Ikääntyneiden palvelurakenteen uudistaminen

Ruskon kunta pitää perusteltuna palvelurakenteen kehittämistä siten, että kotona asumista, toimintakykyä ylläpitäviä palveluja ja yhteisöllistä asumista vahvistetaan. Myös Maununtuvan muuttaminen yhteisölliseksi asumiseksi on perusteltu ratkaisu, mikäli samalla varmistetaan ympärivuorokautisen palveluasumisen riittävä saatavuus alueella.

Ikääntyneiden palvelujen kehittämisessä ratkaisevaa on kuitenkin koko palveluketjun toimivuus. Kotona asumista tukevien palvelujen, kuntoutuksen, laboratoriopalvelujen, asuminenratkaisujen sekä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelujen tulee muodostaa asiakkaan näkökulmasta toimiva kokonaisuus.

Ruskon kunta kiinnittää huomiota siihen, että kotikuntoutuksen ryhmätoiminnan keskittäminen Raisioon voi heikentää palvelujen saavutettavuutta erityisesti niillä asiakkailla, joiden toimintakyky on jo alentunut. Muutoksen vaikutukset palvelujen käyttöön tulee arvioida ennen lopullisia ratkaisuja.

Kunta pitää myönteisenä, että laboratoriopalvelut säilyvät Ruskon sote-asemalla suunnittelukaudella.

Palvelurakenteen uudistamisessa tulee hyödyntää tarkoituksenmukaisesti myös olemassa olevia palveluympäristöjä ja arvioida avoimesti muiden toimijoiden mahdollisuuksia tuottaa yhteisöllistä asumista ja muita ikääntyneiden palveluja silloin, kun ne tukevat hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteita. Näin voidaan edistää kustannustehokasta palvelurakennetta ja hyödyntää alueella jo olemassa olevia ratkaisuja.

Muut palveluverkkoratkaisut

Ruskon kunnalla ei ole merkittäviä huomautuksia sosiaali-, vammais- eikä sairaalapalvelujen palveluverkkoratkaisuihin. Kunta pitää tärkeänä, että palvelujen saavutettavuus, toimivat palveluketjut sekä yhteistyö kuntien kanssa turvataan myös näiden palvelujen jatkovalmistelussa.

3. Johtopäätökset

Ruskon kunta pitää palveluverkkosuunnitelmaa ja palveluverkkovisiota hyvänä perustana hyvinvointialueen palveluverkon kehittämiseksi. Jatkovalmistelussa kunta pitää kuitenkin tärkeänä, että:

- Ration uuden sote-keskuksen vaikutuksista laaditaan kokonaisvaltainen kuntakohtainen vaikutusten arvio ennen Ruskoa koskevia palveluverkkoratkaisuja.
- Kasvavien kuntien palvelutarpeet huomioidaan nykyistä vahvemmin palveluverkon jatkosuunnittelussa.
- Ikääntyneiden palvelurakenteen uudistamisessa tarkastellaan palveluketjua kokonaisuutena ja hyödynnetään tarkoituksenmukaisesti myös olemassa olevia palveluympäristöjä.
- Hyvinvointialueen palveluverkkoa kehitetään tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa siten, että myös kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut huomioidaan osana kuntalaisten kokonaispalvelua.

Ruskon kunta pitää tärkeänä, että palveluverkon uudistamista jatketaan avoimessa vuoropuhelussa kuntien kanssa. Näin voidaan samanaikaisesti vahvistaa palvelujen laatua, saavutettavuutta ja kustannusvaikuttavuutta sekä tukea koko Varsinais-Suomen alueen tasapainoista kehitystä.